༄༅། །འཆི་མེད་གྲུབ་པའི་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ།།
'CHI MED GRUB PA'I 'GREL PA BZHUGS SO
Herein lies the Commentary on the Immortal Accomplishment.

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨ་མྲྀ་ཏ་སིདྡྷི་བྲྀ་ཏི་ནཱ་མ།
RGYA GAR SKAD DU: A MRĪ TA SID+DHĪ BRĪ TI NĀ MA
In the Indian (Sanskrit) language, called by the name of अमृत सिद्धि वृत्ति नाम (amṛita siddhi vṛtti nāma) “Commentary on the Attainment of the Nectar of Immortality.”

སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།
SANGS RGYAS LA PHYAG 'TSAL LO
I bow before the Buddha.

Stanza 1 (a)

ལྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་པདྨ་དྲི་མ་མེད་པའི་སྟེང་ན་
LTE BA'I DKYIL 'KHOR PAD+MA DRI MA MED PA'I STENG NA
At the navel-centre, on a stainless lotus,

ཟླ་བ་རྣམ་པར་གནས།
ZLA BA RNAM PAR GNAS
a radiant full-moon disc abides.

ཁམས་གསུམ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས་ཞིང་
KHAMS GSUM RNAMS NI DE LAS SKYES ZHING
From that, beings of the three realms are born

ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རྣམ་པར་ཤར།
CHOS KYI LAM NI RNAM PAR SHAR
and the vast Dharma-path fully dawns.

Stanza 1 (b)

དེ་ཡི་དཀྱིལ་དུ་ལམ་གསུམ་པ་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་འཛིན།
DE YI DKYIL DU LAM GSUM PA RJES SU RNAM PAR 'DZIN
In that centre one later takes hold of the third yogic path.

དེས་ནི་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་བར་དུ་ཕུག་ཅིང་དག་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ།
DES NI BDE CHEN 'KHOR LO'I BAR DU PHUG CING DAG PA LA PHYAG 'TSAL
By that power, plunging on to the Wheel of Great Bliss, I bow to the stainless one.

དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གསོ་ཕྱིར་འཆི་མེད་བསྒྲུབ་པ་བཤད་པར་བྱ།
DAM PA RNAMS KYI YE SHES GSO PHYIR 'CHI MED BSGRUB PA BSHAD PAR BYA
I shall expound the Immortal Accomplishment to nurture the noble ones’ gnosis.

Stanza 2 (a)

དད་དང་ལྡན་ཞིང་ཞི་བ་དང་
DAD DANG LDAN ZHING ZHI BA DANG
Endowed with faith and tranquillity,

དེ་ཡི་འདོད་པ་བསྐང་ཕྱིར་གསུངས།
DE YI 'DOD PA BSKANG PHYIR GSUNGS
this teaching was spoken to fulfil that wish.

བདག་གིས་རྣམ་པར་བཤད་པ་འདི།
BDAG GIS RNAM PAR BSHAD PA 'DI
My full exposition

ཡེ་ཤེས་ཅན་ཀུན་རྣམ་པར་བསྟོད།
YE SHES CAN KUN RNAM PAR BSTOD
is praised by every holder of wisdom.

ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྐྱེས་ནས་ནི།
YE SHES RNAM PAR SKYES NAS NI
When that gnosis fully arises,

ཆགས་བྲལ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བར་གྱིས།
CHAGS BRAL RNAMS KYIS DGA' BAR GYIS
the clinging-free rejoice with delight,

ངས་ནི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས།
NGAS NI RNAM PAR BSHAD PA LAS
whereas, from my discourse,

མི་ཤེས་རྣམས་ནི་སུན་འབྱིན་བྱེད།
MI SHES RNAMS NI SUN 'BYIN BYED
the ignorant only sow obstruction.

Stanza 2 (b)

འོ་མ་དག་ནི་བསྲུབས་པ་ལས།
'O MA DAG NI BSRUBS PA LAS
Because still-unclarified minds heap obscurations,

སྙིང་པོ་མར་ནི་རྣམ་པར་འབྱུང་།
SNYING PO MAR NI RNAM PAR 'BYUNG
the vital essence spills downward.

ལོག་པའི་ལམ་ནི་རྨོངས་པ་རྣམས།
LOG PA'I LAM NI RMONGS PA RNAMS
Deluded ones follow inverted paths,

ཐམས་ཅད་འདི་ལས་རྣམ་པར་རྨོངས།
THAMS CAD 'DI LAS RNAM PAR RMONGS
and so remain thoroughly bewildered.

བསྟན་ཆོས་མ་ལུས་ཀུན་ཤེས་ཀྱང་།
BSTAN CHOS MA LUS KUN SHES KYANG
Though they may master the whole Dharma,

འཁྲུལ་པས་ས་སྟེངས་མ་ལུས་ཁྱབ།
'KHRUL PAS SA STENGS MA LUS KHYAB
error pervades all their levels of being.

དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལམ་རྙེད་པས།
DE NI YE SHES LAM RNYED PAS
Yet when the path of gnosis is truly found,

ཟིལ་པ་ལ་ནི་ཉི་ཤར་བཞིན།
ZIL PA LA NI NYI SHAR BZHIN
it is like the sun rising on a dewdrop.

Stanza 2 (c)

བླ་མ་ཡི་ཞལ་དག་ལས།
BLA MA YI ZHAL DAG LAS
From the Lama’s stainless utterance,

མཆོག་གི་དམ་པ་འདི་རྙེད་དོ།
MCHOG GI DAM PA 'DI RNYED DO
this supreme sacred teaching is obtained.

རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་གྱི་གསང་བའི་དོན།
RGYUD RNAMS KUN GYI GSANG BA'I DON
The secret intent of all tantras

དེ་ནི་རིམ་གྱིས་བཤད་པར་བྱ།
DE NI RIM GYIS BSHAD PAR BYA
is to be taught step-by-step.

ལུས་ཀྱི་ནང་གི་སྙིང་པོ་རྣམས།
LUS KYI NANG GI SNYING PO RNAMS
The inner essences within the body

ངེས་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་བཤད།
NGES PA RNAM PA DU MA BSHAD
are explained in many precise aspects.

དེ་དང་དེ་ནི་རྣམ་གསལ་བྱ།
DE DANG DE NI RNAM GSAL BYA
Each one must be clarified in full.

ཇི་ལྟར་གནས་ལུགས་བཞིན་དུ་བསྟན།
JI LTAR GNAS LUGS BZHIN DU BSTAN
Show them just as they actually are.

Stanza 3 (a)

ལུས་ལ་དབུ་མ་དག་དང་ནི།
LUS LA DBU MA DAG DANG NI
In the body lie the central channel

ཟླ་བ་ཉི་མ་མེ་རྣམས་དང་།
ZLA BA NYI MA ME RNAMS DANG
together with the lunar, solar and fire currents,

རླུང་དང་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་དང་།
RLUNG DANG THIG LE DE NYID DANG
the winds and the vital drops themselves,

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ།
SEMS KYI RANG BZHIN GANG YIN PA
together with whatever the nature of mind is—

བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བཤད་པར་བྱ།
BDAG NYID KYIS NI BSHAD PAR BYA
all this must be described from personal realisation.

གདམས་པ་ཆེ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ།
GDAMS PA CHE DANG PHYAG RGYA CHE
Using the great pith instructions and the vast mudrā,

དབྱེ་དང་སྒོམས་པས་གྲུབ་པའོ།
DBYE DANG SGOMS PAS GRUB PA'O
one attains accomplishment through analysis and cultivation.

རྣམ་གནས་པ་ཡི་འཆི་བ་མེད།
RNAM GNAS PA YI 'CHI BA MED
In the realised state there is no death.

Stanza 3 (b)

གཉིས་སུ་མེད་པ་བསམ་གཏན་དག
GNYIS SU MED PA BSAM GTAN DAG
Non-duality is immaculate contemplation.

གྲུབ་པ་ཆེན་པོར་རྣམ་པར་ཤར།
GRUB PA CHEN PO'R RNAM PAR SHAR
The great accomplishment dawns in full.

འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འགགས།
'BYUNG BA CHE RNAMS YONGS SU 'GAGS
All coarse formations are utterly stilled.

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་ནོར་རྙེད།
PHYAG RGYA CHEN PO MA NOR RNYED
Thus the vast Mahāmudrā is infallibly obtained.

གནས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་དུས་སུ།
GNAS PA CHEN PO RGYU DUS SU
One abides greatly in the causal moment,

རྣམ་པ་དུ་མ་བཤད་པ་ལས།
RNAM PA DU MA BSHAD PA LAS
and from the many aspects taught,

འགྱུར་བ་གཅིག་ནས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར།
'GYUR BA GCIG NAS MCHOG TU 'GYUR
one single transformation becomes supreme,

ངེས་པར་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།
NGES PAR ZAD PAR 'GYUR BA YIN
and certainly every fault is exhausted.

Chapter I
The Body

ལུས་ལ་ལྷུན་པོ་རྣམ་པར་འཁྱམ་པ་ཡིས།
LUS LA LHUN PO RNAM PAR 'KHYAM PA YIS
1. By means of spontaneous energy moving through the body.

འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན།
'GRO BA KUN LA KHYAB PA YIN
2. It pervades all beings without exception.

དབུ་མ་དཔེ་མེད་ལ་ཞུགས་ནས།
DBU MA DPE MED LA ZHUGS NAS
3. Entering the peerless Middle Channel,

ལྷུན་པོ་རྣམ་པར་ཕྱུག་ནས་ཀྱང་།
LHUN PO RNAM PAR PHYUG NAS KYANG
4. and also, through the power of spontaneous abundance.

བསོད་ནམས་སྒོ་ནི་གཉིས་སུ་གནས།
BSOD NAMS SGO NI GNYIS SU GNAS
5. The gateway of merit stands in two portals,

སྟེང་དང་འོག་གི་ཆ་རུ་གནས།
STENG DANG 'OG GI CHA RU GNAS
6. located in the upper and lower parts respectively.

འོག་གི་སྒོ་རུ་ཞུགས་པ་ཡི།
'OG GI SGO RU ZHUGS PA YI
7. When it enters through the lower gate,

སྐྱེ་དང་མི་རྟག་རང་བཞིན་ནོ།
SKYE DANG MI RTAG RANG BZHIN NO
8. its nature is birth and impermanence.

བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལྡན་པ་ཡི།
BSOD NAMS YE SHES LDAN PA YI
9. For one endowed with merit and wisdom,

བརྩོན་འགྲུས་སྟོབས་དང་རབ་ལྡན་པས།
BRTSON 'GRUS STOBS DANG RAB LDAN PAS
10. and possessing supreme diligence and power,

ཉམས་པའི་ལམ་ནས་ཞུགས་ནས་ནི།
NYAMS PA'I LAM NAS ZHUGS NAS NI
11. upon entering the experiential path (of arising in meditation),

རྣལ་འབྱོར་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།
RNAL 'BYOR LAM DU 'GRO BAR 'GYUR
12. one advances to the yogic path.

འདི་ནི་ལྷ་མོ་རིག་པ་ཆེ།
'DI NI LHA MO RIG PA CHE
13. This is the great goddess of awareness (and knowledge).

ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྙེད་པར་དཀའ།
LHA RNAMS KYIS KYANG RNYED PAR DKA'
14. She is hard to obtain even for the gods.

འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ།
'GRO BA KUN GYIS MA YIN NO
15. She is not possessed by every being.

འཆི་བ་ངེས་པར་ཟད་པར་བྱེད།
'CHI BA NGES PAR ZAD PAR BYED
16. She utterly puts an end to death.

བསོད་ནམས་ཡང་དག་རྟེན་ཡང་ཡོད།
BSOD NAMS YANG DAG RTEN YANG YOD
17. Pure merit and its support also exist.

གནས་དང་ལྟུང་ཡང་ཡང་དག་ལྡན།
GNAS DANG LTUNG YANG YANG DAG LDAN
18. Even the observance and transgressions are endowed with purity.

གཟའ་དང་རྒྱུ་སྐར་དག་དང་ནི།
GZA' DANG RGYU SKAR DAG DANG NI
19. All the planets and spotless stars are there as well.

དྲང་སྲོང་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་གནས།
DRANG SRONG THUB PA RNAMS KYANG GNAS
20. Even Ṛishis and Victorious Ones abide within.

སྐྱེ་དང་མི་རྟག་རྒྱུ་གནས་ཤིང་།
SKYE DANG MI RTAG RGYU GNAS SHING
21. The causes of birth and impermanence are contained therein.

ཉི་མ་ཟླ་བ་རྣམ་པར་རྒྱུ།
NYI MA ZLA BA RNAM PAR RGYU
22. The motions of sun and moon proceed from it.

རླུང་དང་ནམ་མཁའ་མེ་དང་ནི།
RLUNG DANG NAM MKHA' ME DANG NI
23. Wind, space, and fire, too, are present there—

ས་དང་ཆུ་ཡང་རྣམ་པར་གནས།
SA DANG CHU YANG RNAM PAR GNAS
24. as do earth and water, each perfectly abiding.

སྡིག་པ་སྤངས་པའི་བིཥྞུ་དང་།
SDIG PA SPANGS PA'I BIŚṆU DANG
25. Viṣṇu, stainless—free of every sin—

ཚངས་དང་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་གནས།
TSHANGS DANG DBANG PHYUG CHEN PO GNAS
26. Brahmā and the great Lord dwell there too.

ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཀྱང་ངེས་པར་ནི།
KHAMS GSUM KUN KYANG NGES PAR NI
27. Indeed, the entire triple world

ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་རྣམ་པར་གནས།
THAMS CAD LUS LA RNAM PAR GNAS
28. abides perfectly within the body.

ལུས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡི།
LUS KYI DE NYID SHES PA YI
29. Realising the body’s true suchness,[1]

དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་གནས།
DE NYID THAMS CAD LUS LA GNAS
30. one sees that everything dwells within it.

[1] *Knowing of the very nature of the body.*

བསོད་ནམས་ཆེན་པོའི་བསྒོས་སྐལ་གྱིས།
BSOD NAMS CHEN PO'I BSGOS SKAL GYIS
31. Through the great store of merit,

མི་ཡི་ལུས་ནི་ངེས་པར་ཐོབ།
MI YI LUS NI NGES PAR THOB
32. a human body is certainly obtained.

བླ་མའི་གསུང་གི་བྱིན་རླབས་ལས།
BLA MA'I GSUNG GI BYIN RLABS LAS
33. By the blessing of the Guru’s words,

ཐར་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།
THAR PA'I LAM DU 'GRO BAR 'GYUR
34. one is brought onto the path to liberation.

བླ་མའི་ཞབས་ལ་གུས་བཏུད་ནས།
BLA MA'I ZHABS LA GUS BTUD NAS
35. Bowing respectfully at the Guru’s feet,

ལུས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་རིགས་འགྱུར།
LUS 'DI DE BZHIN GEGS RIGS 'GYUR
36. this very body becomes of the lineage of the Tathāgatas.

གང་གིས་འཁོར་བའི་སྐྱོན་རྣམས་ནི།
GANG GIS 'KHOR BA'I SKYON RNAMS NI
37. Whoever exhausts saṃsāra’s faults,

ངེས་པར་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།
NGES PAR ZAD PAR 'GYUR BA YIN
38. certainly, brings them utterly to an end.

འཆི་མེད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ།
'CHI MED GRUB PA ZHES BYA BA LAS LUS KYI DBYE BA'O
39. Thus, the chapter on the Body of the ‘Immortal Accomplishment’ is complete.

Chapter II

The Sphere of Spontaneous Presence

ལྷུན་པོ་རྣམ་པར་འཁྱམ་པ་ཡིས།
LHUN PO RNAM PAR 'KHYAM PA YIS
1. The sphere of spontaneous[1] presence pervades all.

1. Spontaneously and completely all-pervading nature.

འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན།
'GRO BA KUN LA KHYAB PA YIN
2. It extends to every single being.

དབུ་མ་དཔེ་མེད་ལ་ཞུགས་ནས།
DBU MA DPE MED LA ZHUGS NAS
3. Having entered the peerless Middle Way,

ལྷུན་པོ་རྣམ་པར་ཕྱུག་ནས་ཀྱང་།
LHUN PO RNAM PAR PHYUG NAS KYANG
4. Even by the completely abundant spontaneous accomplishment (beyond measure).

བསོད་ནམས་སྒོ་ནི་གཉིས་སུ་གནས།
BSOD NAMS SGO NI GNYIS SU GNAS
5. The gateway of merit abides in two portals,

སྟེང་དང་འོག་གི་ཆ་རུ་གནས
STENG DANG 'OG GI CHA RU GNAS
6. That exist situated in the aspects above and below.

འོག་གི་སྒོ་རུ་ཞུགས་པ་ཡི།
'OG GI SGO RU ZHUGS PA YI
7. Entering into the lower gate,

སྐྱེ་དང་མི་རྟག་རང་བཞིན་ནོ།
SKYE DANG MI RTAG RANG BZHIN NO
8. Birth and impermanence is its very nature, indeed.

བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལྡན་པ་ཡི།
BSOD NAMS YE SHES LDAN PA YI
9. For one endowed with (the fruit of accumulated) merit and primordial wisdom,

བརྩོན་འགྲུས་སྟོབས་དང་རབ་ལྡན་པས།
BRTSON 'GRUS STOBS DANG RAB LDAN PAS
10. through being endowed with supreme diligence and power,

ཉམས་པའི་ལམ་ནས་ཞུགས་ནས་ནི།
NYAMS PA'I LAM NAS ZHUGS NAS NI
11. having entered the experiential path,

རྣལ་འབྱོར་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།
RNAL 'BYOR LAM DU 'GRO BAR 'GYUR
12. one advances upon the path of yoga.

འདི་ནི་ལྷ་མོ་རིག་པ་ཆེ།
'DI NI LHA MO RIG PA CHE
13. As for this, the great goddess is greatly endowed with wisdom.

ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྙེད་པར་དཀའ།
LHA RNAMS KYIS KYANG RNYED PAR DKA'
14. Even the gods find her hard to attain.

འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ།
'GRO BA KUN GYIS MA YIN NO
15. She is not possessed by every (sentient) being.

འཆི་བ་ངེས་པར་ཟད་པར་བྱེད།
'CHI BA NGES PAR ZAD PAR BYED
16. She certainly brings death to an end.

དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་གནས་ན་གནས།
DE NI SKYE BA'I GNAS NA GNAS
17. She abides at the very seat of birth.

ལྷ་མོ་ཀུན་ལ་སྟོབས་མོ་ཆེ།
LHA MO KUN LA STOBS MO CHE
18. Mightier than every goddess,

སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པའི་མགོན།
SDIG PA THAMS CAD 'JOMS PA'I MGON
19. the protector who destroys every sin.

འགྲོ་བའི་ལམ་དུ་རྣམ་པར་གནས།
'GRO BA'I LAM DU RNAM PAR GNAS
20. She fully abides along the path of (all sentient) beings (existence).

ཁ་གཅིག་ཨ་ཝ་བྱུ་དྷཱུ་ཏཱིཟེར།
KHA GCIG A WA BYU DHĀ'U TĀ'I ZER
21. Some call her अवधूति (avadhūti).

དེ་བཞིན་ལམ་པོ་ཆེ་ཡང་ཟེར།
DE BZHIN LAM PO CHE YANG ZER
22. Likewise, she is called the ‘Great Path.’ [1]

1. Mahāyāna “the great vehicle.”

ཁ་གཅིག་འཛིན་པ ཞེས་ཀྱང་ཟེར།
KHA GCIG 'DZIN PA ZHES KYANG ZER
23. It is also called one-pointed concentration.

སུ་པོ་ཕྲ་ན་ཕྲ་གཟུགས་ཟེར།
SU-PO PHRA-NA PHRA GZUGS ZER
24. She is also called the ‘supo[1]-prana[2]-subtle-form.’

1. सुपो *(supo): A type of winnowing tray, traditionally used to toss grains so that the wind blows away the lighter husks. In this context, she is the energy produced from the breath (i.e., the wheat separated from the chaff).*

2. प्राणा *(prāṇa): The vital life-force that flows through nāḍīs.*

ཁ་ཅིག་དུར་ཁྲོད་ཞེས་ཀྱང་ཟེར།
KHA GCIG DUR KHROD ZHES KYANG ZER
25. Some call her the ‘Charnel Ground.’ [1]

1. *Where stripped of the physical body, innate primordial awareness is found (the naked luminosity of primordial awareness) - when the gross body and all attachments fall away, what is left is the naked rigpa (རིག་པ་), recognising the nature of mind as it is, which is liberation itself.*

དབྱངས་ཅན་ཞེས་ཀྱང་རྣམ་པར་འདོགས།
DBYANGS CAN ZHES KYANG RNAM PAR 'DOGS
26. She is likewise designated as the one endowed with sound (the voice-bearer).[1]

1. To some, Virūpa is described simply as ugly, but in truth, this is not so; in practice, burned by the fire of yoga he is:

विरूप (virūpa) → vi (वि) *“away from”* + ru (रु) *“to roar”* + upa (उप) *“towards/under (the Earth).”*

“(The Goddess) roars (out of, and) away from (the mouth of the yogin) towards (the Earth).”

- Saṃdhā-bhāṣā translation.

This terrifying Lion’s roar accounts for his dreadful appearance…

To understand this tantrik epithet (in practice), see verses 52 and 53 of the Sekoddeśa:

निर्गच्छन्ती विशन्ती सासृष्टिना विशति क्षितौ।
कर्णिकात् कर्णिकामध्येऽवधूत्या गतिरागतिः॥ ५२ ॥

nirgacchantī viśantīsāsṛṣṭinā viśati kṣitau |
karṇikāt karṇikāmadhye 'vadhūtyā gatirāgatiḥ || 52 ||

52. (She, the goddess) emerges, projected (from the yogins mouth with a terrifying sound), and departs (like a violent gust of wind), entering into the terrestrial realm. The fruit-stalk constantly extending, and powerfully (stretching upwards) within the middle channel, (its motion) going towards its destination and arrival (upon the other bank of the river).

नाभौ गुह्ये च मण्यब्जे कायवाक्चित्तवाहिनी।
निर्गच्छन्ती विशन्ती सा संहारसृष्टिरूपिणी॥ ५३ ॥

nābhau guhye ca maṇyabje kāyavākcittavāhinī |
nirgacchantī viśantī sā saṃhārasṛṣṭirūpiṇī || 53 ||

53. In the navel, in the secret region (guhya), and the luminous lotus, she flows through body, speech, and mind. Emerging (from the midst of one’s core) and entering (on to the earth), having the form of dissolution and creation.

སྣ་ཚོགས་དུ་མའི་དབྱེ་བ་ཡིས།
SNA TSOGS DU MA'I DBYE BA YIS
27. Through many different classifications,

ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས།
YE SHES SPYAN LDAN RNAMS KYIS BTAGS
28. she has been named by the wisdom-eyed sages.

འདི་ཡི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་སུ།
'DI YI MING LA BRTEN NAS SU
29. Relying on this very name, one invokes her.

ལུས་ནི་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།
LUS NI BRTAN PAR 'GYUR BA YIN
30. As for the body, it will become steadfast.

གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་ནི།
GYAS GYON GNYIS KYI DBUS SU NI
31. In the centre between right and left channels (there flows the central channel).

བདེ་ཆེན་གཅིག་པུ་འབབ་པར་འགྱུར།
BDE CHEN GCIG PU 'BAB PAR 'GYUR
32. It will become such that great bliss descends in a single, undivided stream.

གསུམ་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིས།
GSUM PO GCIG TU GYUR PA YIS
33. When the three are merged into one,

སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར།
SKYES BU DE NI MCHOG TU 'GYUR
34. that practitioner attains the supreme state.

འཆི་མེད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ རྩ་དབྱེ་བའོ།
'CHI MED GRUB PA ZHES BYA BA — RTZA DBYE BA'O
35. That which is called the attainment of immortality (deathlessness)

Chapter III
The Moon

ལྷུན་པོའི་སྟེང་ན་ཟླ་བ་གནས།
LHUN PO'I STENG NA ZLA BA GNAS
1. Atop a spontaneously arisen peak,[1] the sphere of the moon abides.

བརྒྱད་གཉིས་དུས་གཉིས་དག་དང་ལྡན།
BRGYAD GNYIS DUS GNYIS DAG DANG LDAN
2. Endowed with the pure eight-and-two phases of day and night,

ཉིན་མོ་དང་ནི་མཚན་དག་ཏུ།
NYIN MO DANG NI MTSHAN DAG TU
3. both in the day and likewise in the night,

དག་པའི་ཆར་པ་འོག་ཏུ་འབབ།
DAG PA'I CHAR PA 'OG TU 'BAB
4. a stainless shower of nectar rains downward.

---

[1] *The rigid liṅga of energy protruding above the skull (at the end of twelve finger widths above the crown of the head), the liṅgāgatirmahāmudrā.*

དེ་ནས་བདུད་རྩི་གཉིས་སུ་འགྱུར།
DE NAS BDUD RTSI GNYIS SU 'GYUR
5. From there, the ambrosial nectar divides into two streams.

དེ་ཉིད་རིམ་པ་མི་ཞེས་བྱ།
DE NYID RIM PA MI ZHES BYA
6. That very process is termed ‘stage-less.’ [1]

[1] *This is not attained through gradual steps* (རིམ་པ་)*, but is instead direct, immediate, or beyond stepwise progression.*

གཡོན་གྱི་ལམ་དུ་འབབ་པ་དང་།
G.YON GYI LAM DU 'BAB PA DANG
7. One stream descends (flowing) along the left channel, and

མེ་ཡིས་མི་བསྐྱོད་རྣམ་པར་བཞུ།
ME YIS MI BSKYOD RNAM PAR BZHUS
8. Completely unmelted by inner heat, it comes wholly to rest.

ཕྲ་བའི་ལམ་དུ་སོང་ནས་ནི།
PHRA BA'I LAM DU SONG NAS NI
9. Having entered the subtle pathway,

ལུས་རྣམས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན།
LUS RNAMS KUN LA KHYAB PA YIN
10. it pervades the whole body.

དེས་ན་ཟླ་བའི་རང་བཞིན་ནོ།
DES NA ZLA BA'I RANG BZHIN NO
11. Hence, its very nature is lunar.

གཡོན་གྱི་ལམ་དུ་རྣམ་པར་གནས།
G.YON GYI LAM DU RNAM PAR GNAS
12. It abides perfectly in the left channel.

དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་དུས་སུ་ནི།
DBANG PO GNYIS SBYOR DUS SU NI
13. When the two controlling winds conjoin,

ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་འཇུག།
ZLA BA'I DKYIL 'KHOR RNAM PAR 'JUG
14. the essence fully enters the moon-mandala.

དབུ་མའི་ལམ་ནས་ཞུགས་ནས་ནི།
DBU MA'I LAM NAS ZHUGS NAS NI
15. Having entered by way of the path of the central channel,

སྐྱེ་བའི་སྒོ་རུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།
SKYE BA'I SGO RU 'GRO BAR 'GYUR
16. it moves on toward the portal of birth.[1]

1. The subtle mind and winds move toward taking birth again, entering the gateway of saṃsāric existence.

འཆི་མེད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཟླ་བའི་དབྱེ་བའོ།
'CHI MED GRUB PA ZHES BYA BA LAS ZLA BA'I DBYE BA'O
17. Thus, the chapter on the Moon of Immortal Accomplishment is complete.

Chapter IV
The Sun

དབུ་མའི་རྩ་བར་རབ་ཏུ་གནས།
DBU MA'I RTSA BAR RAB TU GNAS
1. It is thoroughly established at the root of the central channel.

དེ་ནི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ།
DE NI NYI MA'I DKYIL 'KHOR RO
2. That, indeed, is the sun’s own mandala.[1]

1. Kuṇdalī (कुण्दली) “the coiled one” is the Sun, and kuṇḍalini (कुण्डलिनि) the “one not coiled” (i.e., straight), is the Sun’s ray; which, when “stirred up,” becomes detached and stretches out (up the suṣumnā) to the Moon (of the skull).

དུས་ནི་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་རྫོགས།
DUS NI BCU GNYIS YANG DAG RDZOGS
3. Its twelve-fold cycle[1] stands perfectly complete.

1. Through all twelve divisions of the zodiac.

མར་མེའི་གསལ་བའི་འོད་ལྟ་བུ།
MAR ME'I GSAL BA'I 'OD LTA BU
4. Shining like the clear light of a butter-lamp flame,

གཡས་ཕྱོགས་སྟེང་དུ་དྲག་ཏུ་འཕྱུར།
GYAS PHYOGS STENG DU DRAG TU 'PHYUR
5. Blazing fiercely, it forcefully surges upward on the right side.[1]

1. The right channel (ro ma / pingalā).

རྣོན་པོའི་རང་བཞིན་ཀུན་གྱི་བདག།
RNON PO'I RANG BZHIN KUN GYI BDAG
6. Its very nature is sheer incandescence, sovereign over all that has a passionate nature.[1]

1. The innate power of desire or bliss.

ལུས་རྣམས་ཀུན་ལ་མ་ལུས་ཁྱབ།
LUS RNAMS KUN LA MA LUS KHYAB
7. And it pervades all bodies, without exception.

རྩ་ཡི་ལམ་ཞུགས་ནམ་མཁར་འགྲོ།
RTSA YI LAM ZHUGS NAM MKHAR 'GRO

8. Having entered the path of the channel, it rises to the sky palace[1] (above the crown).

[1] *In tantric subtle body language, this describes the subtle essence (kuṇḍalinī) entering the central channel and ascending to the uppermost centre (the 'sky palace,' twelve finger-widths above the skull) — the place of the moon, the seat of bliss nectar.*

རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་བ་ཡིན།
RLUNG GI DKYIL 'KHOR 'KHOR BA YIN
9. It is the revolving mandala of the winds.

ཁམས་བདུན་བསྲེག་པར་བྱེད་པ་དང་།
KHAMS BDUN BSREG PAR BYED PA DANG
10. It incinerates all the seven (bodily) constituent elements,

ལུས་ཀུན་བསྲེག་པར་བྱེད་པའོ།
LUS KUN BSREG PAR BYED PA'O
11. setting the entire body ablaze.[1]

[1] *Causing the entire body to be completely consumed in the fire of yoga.*

དེ་ནི་ཉི་མའི་རང་བཞིན་ནོ།
DE NI NYI MA'I RANG BZHIN NO
12. That, indeed, is the very nature of the sun.

གང་གི་སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་རྒྱུ།
GANG GI SBYOR BA'I DUS SU RGYU
13. It acts as the causal force at the moment of conjunction.

སྐྱེ་འགག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།
SKYE 'GAG GNYIS KYI RGYU YIN NO
14. It is the cause of both birth and cessation (of life).

གཡས་སུ་འགྲོ་བ་སྤངས་ནས་ནི།
G.YAS SU 'GRO BA SPANGS NAS NI
15. When movement to the right (channel) is relinquished,

ཉི་མ་ལྷུན་པོ་ལ་གནས་པས།
NYI MA LHUN PO LA GNAS PAS
16. at the spontaneously arisen sphere of the sun.

སེམས་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའོ།
SEMS NI RNAM PAR DBYE BA'O
17. So, the mind becomes completely divided and distinct.

ལུས་ནི་བསོད་ནམས་དུས་ཡིན་ནོ།
LUS NI BSOD NAMS DUS YIN NO
18. The body enters its propitious season of merit.

རྣམ་སྤངས་ལུས་ནི་ནང་དུ་ཤེས།
RNAM SPANGS LUS NI NANG DU SHES
19. Full renunciation is realised[1] inwardly within the body.

1. The body inwardly recognises total renunciation, the supreme opportunity for accumulating merit and realising the path.

རང་གིས་གོམས་པར་བྱ་བ་ཡིན།
RANG GIS GOMS PAR BYA BA YIN
20. One must cultivate this (in practice) personally.

དབུ་མའི་ལུས་སུ་སྦྱོར་བ་ཆེ།
DBU MA'I LUS SU SBYOR BA CHE
21. It is the great union within the central channel of the body.[1]

1. Transforming the three channels into a single essence, that bliss and the expanse of knowing arise inseparably; the supreme power of the undivided movement of the channels and winds.

རྣལ་འབྱོར་བདེ་ཆེན་བྱ་བ་ཡིན།
RNAL 'BYOR BDE CHEN BYA BA YIN
22. This is called the Yoga of Great Bliss.

དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ།
DE YI SKAD CIG SKAD CIG LA
23. And in each and every instant of that practice,

སྐྱེ་དང་འགགས་པའི་དུས་ཀུན་ཏུ།
SKYE DANG 'GAGS PA'I DUS KUN TU
24. at every instant of arising and subsiding,

ཉི་མའི་རང་བཞིན་འབྱུང་བ་ཡིན།
NYI MA'I RANG BZHIN 'BYUNG BA YIN
25. the sun-nature spontaneously appears.

ཉི་ཟླ་གཅིག་ཏུ་བསྡམས་པར་བྱ།
NYI ZLA GCIG TU BSDAMS PAR BYA
26. Bind sun and moon into a single unity.

སྦྱོར་བ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་པ་ཡིན།
SBYOR BA GCIG TU 'GYUR PA YIN
27. The entire conjunction is fused into oneness.

ཕྱི་རོལ་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱ།
PHYI ROL SKYE BAR SHES PAR BYA
28. Recognise what is meant by ‘outer arising.’

སྦྱོར་བ་ནང་དུ་འབྱུང་ཡིན།
SBYOR BA NANG DU 'BYUNG YIN
29. It arises from the union (within).

འཛིན་པ་དབེན་པར་ཤེས་པར་བྱ།
'DZIN PA DBEN PAR SHES PAR BYA
30. Know the state where grasping is absent — resting in solitary awareness.

ཕྱི་རོལ་ནང་དུ་མཉམ་པར་བསྡུ།
PHYI ROL NANG DU MNYAM PAR BSDU
31. Gathering (up) the outer, absorbed into the inner state of equipoise.

ཕྱི་རོལ་སྐྱེ་བ་བསྡོད་ནམས་སོ།
PHYI ROL SKYE BA BSDOD NAMS SO
32. All that arises and endures as outer appearances.

ནང་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བཤད།
NANG DU RNAM PAR GROL BAR BSHAD
33. To become completely liberated within.

ཟླ་བ་ཉི་མས་ཡོངས་བཟུང་སྟེ།
ZLA BA NYI MAS YONGS BZUNG STE
34. Moon and sun are wholly gathered together,[1] and

གཅིག་ཉིད་དུ་ནི་འགྱུར་བའི་དུས།
GCIG NYID DU NI 'GYUR BA'I DUS
35. at the very moment they fuse into a single unity.

གཞན་དུ་གཞན་དུ་སྦྱོར་བའོ།
GZHAN DU GZHAN DU SBYOR BA'O
36. In yet other ways, too, this conjunction is effected.

དེ་ནི་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་བཤད།
DE NI SBYOR BA YANG DAG BSHAD
37. That union, indeed, is explained to be the true yoga.

ཉི་མ་མེ་དང་ར་ཧུ་དང་།
NYI MA ME DANG RA HU DANG
38. When the sun, the inner fire, and even Rāhu

དེ་རྣམས་སྟེང་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ།
DE RNAMS STENG DU 'GRO BA'I TSE
39. all ascend to the upper region,

བདུད་རྩི་ཟླ་བ་འོག་ཏུ་འབབས།
BDUD RTSI ZLA BA 'OG TU 'BABS
40. the nectar rains down beneath the moon.

དེ་ནི་རྣམ་པར་ཉམས་པར་འགྱུར།
DE NI RNAM PAR NYAMS PAR 'GYUR
41. Thereupon it is wholly absorbed.

---

[1] *In embrace.*

དེ་རབས་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།
DE RNAMS MA LUS THAMS CAD KYANG
42. All those currents, every one without omission,

སྟེང་དུ་རྣམ་པར་འགྲོ་འགྱུར་ཞིང་།
STENG DU RNAM PAR 'GRO 'GYUR ZHING
43. return upward once more.

ཉི་ཟླ་དག་ནི་མཉམ་པ་དང་།
NYI ZLA DAG NI MNYAM PA DANG
44. When the purified sun and moon are perfectly balanced,

འདི་ནི་གྲོལ་བ་ཞེས་བཤད་དོ།
'DI NI GROL BA ZHES BSHAD DO
45. this is spoken of as complete liberation.

འཆི་མེད་གྲུབ་པ་ལས ཉི་མའི་ དབྱེ་བའོ།
'CHI MED GRUB PA LAS NYI MA'I DBYE BA'O
50. Thus, the Sun (Fire) chapter of ‘Immortal Accomplishment’ is finished.

Chapter V
The Wind

འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རླུང་ལས་འབྱུང་།
'GRO BA THAMS CAD RLUNG LAS 'BYUNG
1. All living beings arise from Wind (prāṇa).[1]

1. The entire life process, from birth to death, is driven by the subtle winds

ཡེ་ཤེས་རླུང་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།
YE SHES RLUNG YANG DE BZHIN NO
2. The wind of primordial wisdom behaves in exactly the same way.

དེ་ཉིད་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོར་འགྱུར།
DE NYID KUN GYI SNYING POR 'GYUR
3. It becomes the very heart-essence of everything.[1]

1. This very (energy of the) wind of primordial wisdom (prāṇa) is the innermost essence pervading all phenomena.

མགོན་པོ་རླུང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།
MGON PO RLUNG LA PHYAG 'TSAL LO
4. I bow in homage to Wind, the mighty Protector!

གང་དག་དེ་ཡི་བཀའ་དྲིན་གྱིས།
GANG DAG DE YI BKA' DRIN GYIS
5. Through the kindness of its sovereign command, whoever they may be,

འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྐྱོང།
'GRO BA RNAMS NI RNAM PAR SKYONG
6. it wholly protects every class of being.

ས་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་ནི།
SA LA SOGS PA BZHI PO NI
7. As for the four great elements,[1] such as Earth and the rest,

[1] *ས་ (sa): Earth (form), ཆུ་ (chu): Water (flow), མེ་ (me): Fire (transformation), and རླུང་ (rlung): Wind (vitality).*

སོ་སོ་དུ་ནི་བཟུང་བའོ།
SO SO DU NI BZRUNG BA'O
8. it upholds individually, each (element) in its proper place.[1]

[1] *Each element distinctly held within their own intrinsic nature.*

འཇིག་རྟེན་ཀུན་དང་རྒྱ་མཚོ་དང་།
'JIG RTEN KUN DANG RGYA MTSHO DANG
9. All the world-systems and the mighty oceans, and

ས་རྣམས་ཀུན་ནི་མ་ལུས་དང་།
SA RNAMS KUN NI MA LUS DANG
10. indeed, every tract of Earth, none left out,

དེ་རྣམས་ཀུན་ནི་རབ་ཏུ་གནས།
DE RNAMS KUN NI RAB TU GNAS
11. all of these abide in perfect equipoise.

ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཁྱབ་པའོ།
THAMS CAD LA NI KHYAB PA'O
12. Indeed, its presence utterly pervades them all.

འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་རྣམ་པར་འཁྱམས།
'KHOR LO'I DBUS SU RNAM PAR 'KHYAMS
13. It roams completely free from the hub of the cosmic wheel.

གཟའ་ལ་སོགས་པ་ཐུབ་པ་བདུན།
GZA' LA SOGS PA THUB PA BDUN
14. The seven sages aligned with the planets and the like,

ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་དེ་ཡི་བཟུང་།
KHAMS GSUM PO NI DE YI BZRUNG
15. together with the three realms, are sustained by it.

རླུང་ནི་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་སྟེ།
RLUNG NI CHEN PO GCIG TU STE
16. Wind — the one great sovereign — stands alone.

ཕྱི་རོལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་ནི།
PHYI ROL DKYIL 'KHOR LA SOGS NI
17. The outer cosmic wheel and its surrounding zones

རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་བ་སྟེ།
RLUNG GI DKYIL 'KHOR CHE BA STE
18. constitute the vast mandala of Wind itself.

དེ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་།
DE BZHIN LUS KYI NANG DU YANG
19. Likewise, within the microcosm of one’s own body

རླུང་ནི་གཅིག་པུ་མངའ་བདག་ཡིན།
RLUNG NI GCIG PU MNG A' BDAG YIN
20. Wind alone reigns as the solitary sovereign.

སྣ་ཚོགས་གནས་སུ་རླུང་རྣམས་འགྲོ།
SNA TSOGS GNAS SU RLUNG RNAMS 'GRO
21. Its currents course to their various seats and stations.

སྣ་ཚོགས་དོན་གྱིས་གྲུབ་པར་བྱེད།
SNA TSOGS DON GYIS GRUB PAR BYED
22. They fulfil a multitude of purposes.

ལུས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཅི་ཡོད་པ།
LUS KYI DE NYID CI YOD PA
23. What, then, is the body’s very essence?

རླུང་ནི་གཅིག་པུར་བཤད་པར་བྱ།
RLUNG NI GCIG PUR BSHAD PAR BYA
24. In truth, it is Wind alone that must be expounded.

སྙིང་དུ་སྲོག་འཛིན་གནས་པའོ།
SNYING DU SROG 'DZIN GNAS PA'O
25. The life-holding current abides in the heart.

གསང་བའི་གནས་སུ་ཉི་རླུང་གནས།
GSANG BA'I GNAS SU NYI RLUNG GNAS
26. Within the secret seat the solar wind resides.

མེ་ནི་ལྟེ་བར་གནས་པ་ཡིན།
ME NI LTE BAR GNAS PA YIN
27. The inner fire is stationed at the navel.

སྟེང་རླུང་མགྲིན་པར་གནས་པའོ།
STENG RLUNG MGRIN PAR GNAS PA'O
28. The upper wind is lodged at the throat.

ལུས་ཀུན་ལ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད།
LUS KUN LA NI KHYAB PAR BYED
29. Its influence pervades the entire body.

འཆི་མེད་གྲུབ་པ་ལས་རླུང་གི་དབྱེ་བའོ།
'CHI MED GRUB PA LAS RLUNG GI DBYE BA'O
30. Thus, ends the chapter on the Wind of ‘Immortal Accomplishment.’

Closing colophon lines

འཆི་མེད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ་རྫོགས་སོ།།
'CHI MED GRUB PA ZHES BYA BA'I 'GREL PA RDZOGS SO
The commentary entitled ‘Immortal Accomplishment’ is hereby complete.

དཔལ་ལྡན་བླ་མ་ལ་གུས་ཤིང་།
DPAL LDAN BLA MA LA GUS SHING
Reverently I bow to the glorious Lama,

དབང་རྣམས་ཀུན་གྱིས་རུང་པར་བྱས།
DBANG RNAMS KUN GYIS RUNG PAR BYAS
who perfected me through every empowerment.

དམ་ཚིག་མཆོག་དང་མཉམ་སྦྱོར་བའི།
DAM TSHIG MCHOG DANG MNYAM SBYOR BA'I
with the supreme samaya vows and their allied practices

ལྷ་ལ་བྱིན་པས་མཉེས་པ་མེད།
LHA LA BYIN PAS MNYES PA MED
he satisfied the deities, leaving none displeased.

རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀཱ་མ་རུའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་
RGYA GAR LHO PHYOGS KĀ MA RU'I GRONG KHYER DU
In southern India, in the city of Kāmarūpa,

གྱད་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐུ་འཁྲུང་པའི།
GYAD KYI RIGS SU SKU 'KHRUNG PA'I
born into the noble Gyad [1] clan,

[1] *The strongest and most courageous of men, kings, or heroic beings.*

རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དུར་ཁྲོད་པ།
RNAL 'BYOR CHEN PO DUR KHROD PA
the great yogin dwelling in charnel ground,

ཀཱ་མ་རཱུ་པ། ཨེ་ཏེ་པ། རྒྱ་འགྲེས་པ།
KĀ MA RĀU PA / 'E TE PA[1] / RGYA 'GRES PA
known as Kāmarūpa,[1] the projection (of mind),[2] surpassing (all) in (its) vast expanse.

[1] *Kāmāraupa (कामारुप) – literally “having the form of desire” (a tantric epithet for the subtle body).*

2. ཨེ་ཏེ་པ། ('e te pa) is a Tibetan translator's attempt to capture the phonetic sound of the Sanskrit word क्षेप *(kṣepa) "throwing, casting, hurling" (the projection of mind in the vehicle of the light body 'hurled' into the shining womb of all creation).*

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་བྲིངས།
DE NYID KYI ZHAL SNGA NAS BRINGS
personally dictated these teachings.

བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བརྨ་ལོ་ཙཱ་བས།
BOD KYI LO TSĀ BA RMA LO TSĀ BAS
by the Tibetan translator Rma Lotsāwa.[1]

1. Rma Lotsāwa (བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བརྨ; 1044–1089) was an influential early Tibetan translator (lotsāwa) of the Nyingma tradition. He studied in Kashmir and India under eminent masters, including receiving transmission from the renowned Indian scholar Rinchen Zangpo. Through this association, Rma became a key figure in establishing the Nyingma and Sarma lineages, continuing Rinchen's foundational work.

ཏེ་ཏོའི་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྒྱུར་བའོ།
TE TO'I DUR KHROD DU BSGYUR BA'O
And thus, therein, rendered them into Tibetan at the charnel ground.

རྡོ་རྗེ་འཆང་།
RDO RJE 'CHANG
The primordial vajra-holder.

དབུ་བཅད་མ།
DBU BCAD MA
This is the end (of the text), nothing further is needed.[1]

1. The literal meaning is "the cutting off of the head," which in Tibetan literary usage means "the end (of the text), with nothing further needed to be added."

བིརྱ་པ།
BIRYA PA
With heroic energy, vigour, and power,[1]

1. The term birya pa (vīrya) refers to the great power of steadfast courage and extraordinary resolve. It is endowed with the vast intention of bodhisattvas and serves as the vessel that carries one along the path of Dharma. It displays the strength that does not succumb to obstacles, and is thus called heroic energy.

བྲམ་ཟེ་ནག་པོ།
BRAM ZE NAG PO
the Black[1] Brāhmaṇa,

1. For him, there is indeed no death; his body is seen in the world like a burnt cloth, whose form has been consumed by fire; likewise, consumed by the fire of yoga, he is seen by death itself, as already dead.

དུར་ཁྲོད་ནག་པོ།
DUR KHROD NAG PO
the dark One of the Charnel Ground,

ལ་སྟོད་མགོན་པོ།
LA STOD MGON PO
the protector of the high pass,

སངས་རྒྱས་གཉན་སྟོན།
SANGS RGYAS GNYAN STON
revealer, kinsman of the Buddhas,

ཆོས་རྗེ་སྟོན་པ།
CHOS RJE STON PA
teacher, lord of dharma,

མཁས་བཙུན་པ།
MKHAS BTSUN PA
learned and venerable one.

Final scribal note

མདོར་བན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བྲིས། མངྒ་ལཾ། ཤུབྷཾ།
MDOR BAN RIN CHEN BZANG POS BRIS / MAṄ GA LAM / ŚUBHAṂ
Abridged and written by Rinchen Zangpo. Maṅgalaṁ.[1] Śubhaṁ.[2]

---

1. मङ्गलं (maṅgalaṁ) “auspiciousness, prosperity, blessing, that which brings good fortune.” This also, is a play on words: म (ma) a vākchomā (‘verbal secrect sign’) which has its meaning defined as महिष (mahiṣa) + अङ्ग॑ (áṅga) “a mental organ, the mind” + ल (la) being an abbreviated form of लघु (laghu) “pure, light (minded), swift, quick, rapid.”

2. शुभं (śubhaṁ): “goodness, beauty, auspiciousness, welfare, fortunate.” Which again, is a play on words: शु (śu): “good”, “bright”, “auspicious” + भं (bhaṁ): from root meaning “to shine”, “to be splendid.”

Text source: Shangpa Resource Centre, Resource ID: SCv7p221, Title: 'chi med grub pa'i 'grel pa.

This English translation compiled by Śrī Maccidānanda Nātha, 7th July 2025.

ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་འདིས། བདེ་ལམ་དམ་པ་མཐུན་པར་བྱེད་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མྱུར་དུ་འཆི་མེད་གྲུབ་པ།

By this virtue of body, speech, and mind, acting in accord with the sublime blissful path, may all beings swiftly attain the immortal accomplishment.